

ธนสรณ์ รักคนตรี 2549: การศึกษาระบบการปลูกผักนึ่งน้ำแบบผสมผสานควบคู่กับการ
เลี้ยงปลาสด เปรียบเทียบระหว่างระบบการใช้สารอนินทรีย์กับระบบการใช้สารอินทรีย์
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ) สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ภาควิชา
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปรชานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์เรืองวิชญ์ ยืนพันธุ์, D.Tech.Sc.
153 หน้า

ISBN 974-16-2917-6

การศึกษาระบบการปลูกผักนึ่งน้ำแบบผสมผสานควบคู่กับการเลี้ยงปลาสด เปรียบเทียบ
ระหว่างระบบที่ใช้สารอนินทรีย์กับระบบที่ใช้สารอินทรีย์ โดยแบ่งแปลงทดลองออกเป็น 2 บล็อก
ได้แก่ บล็อกที่ปลูกผักนึ่งน้ำด้วยระบบอนินทรีย์และระบบอินทรีย์ แต่ละบล็อกประกอบด้วย 2 ชุด
การทดลอง คือ ชุดการทดลองที่ปลูกผักนึ่งน้ำเพียงอย่างเดียวกับชุดการทดลองที่ปลูกผักนึ่งน้ำ
แบบผสมผสานกับการเลี้ยงปลาสดที่อัตราปล่อย 1 ตัว/m² โดยใช้แปลงทดลองขนาด 180 m²/ชุด
การทดลอง และทำการทดลองชุดการทดลองละ 3 ซ้ำ

ผลผลิตผักนึ่งน้ำที่เก็บได้ในเวลา 8 สัปดาห์ ได้ผลผลิตรวม 345±40, 315±43, 176±30
และ 181±45 kg/แปลง ตามลำดับ โดยการปลูกผักนึ่งน้ำด้วยระบบอนินทรีย์ให้ผลผลิตผักนึ่ง
มากกว่าระบบอินทรีย์อย่างมีนัยสำคัญ (P<0.05) แต่ปริมาณผลผลิตผักนึ่งน้ำที่ได้จากชุดการ
ทดลองที่ปลูกผักนึ่งน้ำเพียงอย่างเดียวกับชุดการทดลองที่ปลูกแบบผสมผสานกับการเลี้ยงปลา
สดในแต่ละระบบ ไม่มีความแตกต่างกัน (P>0.05) การเลี้ยงปลาสดแบบผสมผสานกับการปลูก
ผักนึ่งน้ำในระบบอนินทรีย์และระบบอินทรีย์เป็นเวลา 10 สัปดาห์ พบว่าได้ปริมาณผลผลิตปลา
สดรวม 3.0±1.2 และ 2.7±0.2 kg/แปลง ตามลำดับ ไม่แตกต่างกัน (P>0.05) การปลูกผักนึ่งน้ำ
ด้วยระบบอนินทรีย์และระบบอินทรีย์ให้ผลตอบแทน 1,304 ± 24 และ 522 ± 71 บาทต่อแปลง
ตามลำดับ โดยการปลูกผักนึ่งน้ำด้วยระบบอนินทรีย์ให้ผลตอบแทนมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญ
(P<0.05) แต่จากการตรวจหาสารพิษตกค้าง พบว่ามีปริมาณยาฆ่าแมลง Omethoate ตกค้างใน
ผลผลิตผักนึ่งน้ำที่ปลูกด้วยระบบอนินทรีย์ 1.85 mg/kg เกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดให้ไม่
เกิน 0.2 mg/kg ต่างจากผลผลิตผักนึ่งน้ำจากระบบอินทรีย์ที่ไม่พบสารพิษตกค้าง ดังนั้นการ
ปรับเปลี่ยนวิธีการปลูกผักนึ่งน้ำเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์จึงปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

ธนสรณ์ รักคนตรี
ลายมือชื่อนิติศ

เรืองวิชญ์ ยืนพันธุ์
ลายมือชื่อประธานกรรมการ

30 / ๓๓ / 2549